

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2160/2016
25.01.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божицара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Михаиловић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, ПУ Ваљево, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Ваљеву, ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1515/15 од 22.07.2016. године, у седници одржаној 25.01.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1515/15 од 22.07.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 299/14 од 08.04.2015. године, ставом првим изреке одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда, па је ставом другим изреке обавезана тужена да тужиоцу плати 62.160,06 динара на име дуга по решењу тужене од 22.02.2010. године и то у појединачним месечним износима и са законском каматом од доспећа до исплате, чији су износи и датуми доспећа ближе одређени овим ставом изреке. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 54.772,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1515/15 од 22.07.2016. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, па је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име дуга по решењу тужене од 22.02.2010. године плати укупно 62.160,06 динара, у појединачним месечним износима и са законском каматом од доспећа до исплате, чији су износи и датуми доспећа ближе одређени овим ставом изреке. Ставом другим изреке преиначено је решење о трошковима поступка, садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужиоца да се обавезе тужена да му накнади трошкове парничног поступка од 54.772,00 динара, па је обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка од 12.000,00 динара. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади и трошкове жалбеног поступка од 10.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се, применом члана 407. став 1. ЗПП, ревизија може изјавити.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужиоцу је правноснажним решењем тужене од 22.02.2010. године признато право на исплату теренског додатка за време проведено на раду на ... у периоду од 01.07.2006. до 18.05.2009. године, без утврђивања висине овог додатка. Дана 14.04.2010. године тужилац је Основном суду у Ваљеу, против тужене поднео предлог за извршење, ради наплате дуга по наведеном решењу тужене. Основни суд у Ваљеу је решењем И 5153/10 од 21.07.2010. године, усвојио предлог овде тужиоца и одредио предложено извршење, ради наплате 61.160,06 динара и трошкова извршног поступка. Међутим, решењем Вишег суда у Ваљеу Гж 1746/10 од 23.12.2010. године, наведено решење о извршењу је укинато, па је у поновном поступку Основни суд у Ваљеу донео решење И 8105/12 од 19.02.2013. године, којим је наведени предлог за извршење одбијен, а које је потврђено решењем Вишег суда у Ваљеу Ипв.(И) 117/13 од 26.03.2013. године. Тужба у овој правној ствари, ради наплате дуга од 61.160,06 динара, по истом решењу тужене - од 22.02.2010. године, поднета је 09.04.2014. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев, налазећи да је потраживање тужиоца основано, а да је неоснован приговор застарелости потраживања, јер се у конкретном случају примењује застарни рок од 10 година, прописан одредбом члана 379. ЗОО.

Побијаном правноснажном одлуком, правилном применом материјалног права преиначена је првостепена пресуда и тужбени захтев одбијен, уз основан закључак другостепеног суда да се у конкретном случају ради о потраживању из радног односа, за које је рок застарелости регулисан одредбом члана 196. Закона о раду, па је и потраживање тужиоца застарело, с обзиром да је тужба ради исплате овог дуга поднета по истеку рока од три године од настанка обавезе.

Положај, права и одговорности запослених код тужене регулисани су Законом о полицији (“Сл. гласник РС” бр. 101/05, 63/09 и 92/11), као посебним законом. Одредба члана 169. тог Закона, одређује да се на положај, дужности, права и одговорности запослених у Министарству, примењују прописи о радним односима у државним органима, што значи Закон о државним службеницима (“Сл. гласник РС” бр. 79/05, ... 104/09 и 99/14), којим је у члану 4. став 1. одређено да се на права и дужности државних службеника који нису уређени овим законом (Законом о државним службеницима), посебним законом или другим прописом, примењују општи прописи о раду. То даље значи да су положај, права, обавезе и

одговорности запослених код тужене, као и начин остваривања тих права, у која спадају и новчана потраживања из радног односа, а што подразумева и теренски додатак који тужилац потражује у овој правној ствари, регулисани Законом о полицији и Законом о државним службеницима, као и подзаконским актима донетим у спровођењу ових Закона. Међутим, овим законима и подзаконским актима није регулисан рок у коме запослени могу остварити своја новчана потраживања из радног односа, већ је то учињено Законом о раду, као општим прописом о раду, на чију примену упућује члан 4. став 1. Закона о државним службеницима.

Рокови застарелости потраживања из радног односа регулисани су одредбом члана 196. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05, ... и 32/13), којим је одређено да сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од три године од дана настанка обавезе.

Имајући ово у виду, као и да је право тужиоца на исплату теренског додатка утврђено решењем тужене од 22.02.2010. године, а да је тужба ради исплате овог потраживања поднета суду 09.04.2014. године, Врховни касациони суд налази да правилно другостепени суд закључује да је тужба поднета по истеку рока прописаног чланом 196. Закона о раду, што и потраживање тужиоца чини застарелим, а тужбени захтев неоснованим.

Правилно другостепени суд налази да у конкретном случају нема места примени рока застарелости прописног одредбом члана 379. Закона о облигационим односима, којим је одређено да сва потраживања која су утврђена правноснажном судском одлуком или одлуком другог надлежног органа, или поравнањем пред судом или другим надлежним органом, застаревају за десет година, па и она за која закон иначе предвиђа краћи рок застарелости. Ово из разлога што Закон о облигационим односима уређује облигационе односе који настају из уговора, проузроковања штете, стицања без основа, пословодства без налога, једностране изјаве воље и других (овим) законом утврђених чињеница (члан 1. ЗОО), а у конкретном случају се ради о дугу насталом из радног односа, па се на основаност и остварење тог права примењују прописи (општи и посебни закони) који регулишу радне односе.

При том, поред тога што орган тужене који је донео решење о праву тужиоца на теренски додатак не представља надлежни орган на који упућује одредба члана 379. ЗОО, треба имати у виду и да наведена одредба регулише застарелост потраживања која су утврђена - судском одлуком или поравнањем, односно одлуком или поравнањем пред другим надлежним органом. То подразумева да је за примену ове одредбе неопходно да је, одлуком или поравнањем, признато право на одређено потраживање, али и да је одређена и његова висина, што није случај у овој правној ствари. Наиме, тужиоцу је, решењем тужене од 22.02.2010. године, признато само право на теренски додатак и утврђен период за који му је то право признато, док висина - укупан износ на име овог додатка није утврђен, па се потраживање тужиоца из ове одлуке тужене не може уподобити потраживању из одлуке надлежног органа, на које се примењује рок застарелости из члана 379. ЗОО.

Приликом одлучивања Врховни касациони суд је имао у виду и наводе ревизије тужиоца којима се указује да је одлука тужене од 22.02.2010. године подобна за извршење, да представља извршну исправу те да суд у извршном поступку није могао одбити његов предлог за извршење, али налази да су исти без утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари, јер наведено решење донето у извршном поступку није предмет захтева ни преиспитивања у овој правној ствари, ао овим наводима тужиоца изјаснио и Уставни суд у својој одлуци Уж 3512/13 од 07.09.2015. године.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић